

Jaarverslagen werkgroepen 2015

Werkgroep Excursies

Coördinator: Ine Reinders

Coördinator activiteiten op verzoek: Heike Tack

Werkgroepleden: Heike Tack, Ine Reinders, Jan Geerts.

De werkgroep Excursies verzorgt:

- de jaarlijkse natuurgidsenvergadering met excursieplanning
- Publiciteit voor IVN Zwolle van
 - alle publieksexcursies, d.w.z. voor elke excursie een persbericht opvragen en uitsturen
 - alle kinder-, jongerenactiviteiten ed
 - IVN-cursussen
- folderverspreiding, 2x per jaar
- excursies op verzoek
- de nieuwjaarswandeling voor alle vrijwilligers samen met het bestuur.

In 2015 waren er 18 vooraf geplande excursies: 14 wandel- en 4 fietsexcursies.

Onze gidsen bereikten ruim 320 mensen.

We waren 10 x in Zwolle, maar ook in het gebied rondom verzorgden wij allerlei excursies: Hattem 3x, Dalfsen 2x, De Wijk, Rouveen en Lemele. De excursies hadden verschillende thema's: Langs de rivier, Dynamiek van het Landschap, Geheimen van landgoederen, maar ook ontluikend groen, vogels, bomen, insecten en paddenstoelen passeerden de revue. Natuurbeleving met al je zintuigen is een overall thema.

Excursies/activiteiten op verzoek:

Er waren dit jaar 11 excursies aangevraagd, maar we konden er maar 6 door laten gaan i.v.m. een tekort aan gidsen. Het ging om 'n tuindersvereniging, twee collega IVN verenigingen, familiefeestje, een school en de Stadkamer i.v.m. de kinderboeken week. Zo bereikten we zeker 140 volwassenen en 100 kinderen.

We namen deel aan Hattem GroenDoeDag (150 mensen), de Nacht van de Nacht in samenwerking met de Milieuraad Zwolle (110 kinderen en hun begeleiders) en aan de Vitens Open dag. (5000 bezoekers).

Leemkule: De samenwerking met Molecaten in Hattem is voortgezet met het verzorgen van 9 excursies voor toeristen van Park de Leemkule. (120 mensen).

Dit is een ook mooie promotie voor IVN in het hele land.

Alle gidsen BEDANKT!

Onze werkgroep heeft versterking nodig.

Excursies op verzoek.

Verslag van de Nacht van de Nacht: Annet van der Wal

Dit jaar werd alweer voor de 11de keer de **Nacht van de nacht** georganiseerd. Door middel van het organiseren van activiteiten wil Natuur en Milieu Overijssel aandacht vragen voor het belang van het donker voor mens, plant en dier. De organisatie was in handen van Stichting Milieuraad Zwolle.

IVN had dit jaar een zintuigenroute georganiseerd. De meeste nachtdieren kunnen uitstekend zien met hun ogen, maar bij sommige dieren zijn andere zintuigen zoals gehoor en reuk goed ontwikkeld. Bij elke post stond een zintuig centraal en een dier dat dat zintuig het meeste gebruikt.

Zo konden kinderen in een bak met zand op zoek naar het voedsel van een muis. Ontdekken dat je je neus nodig hebt bij het proeven van een stukje appel en konden kinderen de geur ruiken waarmee een muskusrat en een vos communiceren. De route werd aangegeven met "vuurvliegjes" gemaakt van een petflesje.

Deelnemers konden bij de startpost een kaart ophalen met informatie over de verschillende activiteiten. De kaart werd bij elke post afgetekend. Na afloop konden ze, ook weer bij de startpost, een glow in the dark beestje ophalen.

Er hebben 108 kinderen met hun (groot)ouders meegedaan.

Werkgroep Groen voor Ouderen

Coördinator: Wietske van Santen

Werkgroepleden: Saskia Altena, Joop van Ardenne, Carina Boers, Ada Buwalda, Lisette Groefsema, Ali Jansen, Ied Onbelet, Hilly Osinga en Wietske van Santen.

Terugkijkend is 2015 het jaar geweest waarin de werkgroep GVO stevig op haar benen is komen te staan. Was ons beperkte aantal leden een voortdurende zorg dan is daar nu voorlopig een einde aan gekomen. We zijn nu met negen leden en daar komt nog Gerard Derkman bij, die contactpersoon is vanuit het bestuur. Hij is echter van tijd tot tijd ook actief bij de uitvoering van ons werk betrokken. Daar zijn we blij mee, Gerard.

Dit jaar heeft Els Bakker afscheid van ons genomen. Het werk werd te bezwaarlijk voor haar. Wij danken haar voor haar grote betrokkenheid bij Groen voor Ouderen.

Dit jaar zijn wij energiek aan de slag gegaan om een nieuwe themakoffer te maken. Dank zij een provinciale subsidie en de samenwerking met Natuur en Milieu Overijssel (NMO) waren er middelen beschikbaar. Nu hebben we twee sets prachtige koffers met het thema De Boerderij.

Begin januari 2015 hebben de werkgroepleden een training 'omgang met dementerende ouderen' en 'kennis van de natuur om je heen' gevolgd. De cursus werd aangeboden door NMO in het kader van hun project 'De groene visite'. Wij vonden het zinvol. Daarbij maakten we ook kennis met collega's uit andere plaatsen. Dat leverde weer uitwisseling van ervaringen op.

Het gewone werk ging ook door. Wij komen nu in vijf zorginstellingen. Een drietal zorginstellingen leent van tijd tot tijd een koffer. Voor het komende jaar staat uitbreiding van het aantal te bezoeken instellingen op het programma.

Ook kunnen we ons verder bezinnen hoe wij mantelzorgers kunnen ondersteunen, die op zoek zijn naar zinvolle dagbesteding voor de thuiswonende ouderen voor wie zorg dragen.

Groen voor Ouderen gaat vol goede moed in 2016 aan het werk.

Werkgroep Veldlessen Vechterweerd

Coördinator: Heike Tack

VECHTERWEERD, waar waterwinning en natuurbeleving samen gaan door unieke samenwerking van VITENS met IVN Zwolle *

Al 10 jaar worden er door IVN natuurgidsen uit Zwolle in het waterwingebied Vechterweerd bij Dalfsen veldlessen gegeven aan scholieren van groep 7 en 8 van basisscholen uit Zwolle en Dalfsen. Een geweldige natuurbeleving voor kinderen, docenten en begeleidende ouders / grootouders. Zelf met je voeten in de Vecht staan, pompwater en Vechtwater filteren en proeven, de Galloways observeren, waterdiertjes vangen, grondboringen doen of planten en insecten bekijken met een loepje daar kunnen computer en lesboek niet tegenop.

In 2015 kwamen 24 schoolklassen naar de Vechterweerd en konden 590 kinderen, waaronder ook kinderen van het bijzonder onderwijs, zelf ervaren hoe fijn het is om met opdrachtkaarten het veld in te gaan en van de natuur te leren en te genieten, onder begeleiding van 15 IVN vrijwilligers.

Zomaar wat losse impressies uit het logboek om de sfeer te schetsen:

- Na de opdracht waterdiertjes vangen stelden we de vraag "Wat hebben jullie gevangen?" Watermeiden! (of te wel watermijten)
- Galloways observeren: de koeien lieten zich rustig bewonderen, we stonden wel erg dichtbij maar veilig achter het vee rooster. Op de vraag hoe je het verschil kunt zien tussen een koe en een stier kwam het verrassende antwoord: o, ja dat zag je aan de oren of zo iets.....

- Een Gallowaymoeder en haar kleintje van 10 dagen oud hadden een apart gebied. De boer die langs kwam vertelde dat de moeder haar kalf goed beschermt en ook wel eens agressief wordt. Spannend!
- Wat voor kleuren hebben de Galloways? Daar.....een grijze dame, maar ook een met blond haar. En het onderscheid? Gewoon, net als bij jongens en meisjes
- De waterdiertjesopdracht bleek ook deze ochtend weer de grote favoriet en er werd zelfs een "waterdraak" gevangen. Een jongetje was helaas uitgegleden en had zijn laars vol blubberwater geschept. Afgaande op de lucht van deze blubber zou je niet zeggen dat het slootwater schoon is!
- Bij het geurvangen kwam een kind vol trots met een mooi bot aan (van een haas ?) Zijn parfum heette dus botparfum.
En de meisjes die bramen in hun parfum hadden gestopt, maakten er meteen een mooie kleur lippenstift van. Maar geplette bramen mee naar huis nemen in een filterzakje was door alle nattigheid toch niet zo'n succes.
- De tijd vloog om, op de terugweg naar de hooiberg stond nog een prachtige groep parasolzwammen.
- Regen kon de pret niet bederven. Zelfs de ouders hebben niet geklaagd, want de kinderen vermaakten zich opperbest
- Het weer was prachtig. De kinderen popelden om aan de slag te gaan. De verrekijkers waren zeer in trek, maar de koeien lieten ons wel eindigen lopen en de kalfjes waren moeilijk te ontdekken tussen al het groen.
- Er werden veel waterdiertjes gevangen waaronder kikkers in diverse stadia, een grote kever, die niet op de zoekkaart stond en de kinderen beweerden mini palingen te hebben gevangen.
- Tot groot plezier van de kinderen gleed een van de vaders met een been in het water en moest zijn laars leeg gieten. Het grondboren was zeer in trek en men had heel goede stukjes uitgezocht met diverse grondlagen.
- Aan het eind wilde bijna elk kind een geurtje verzamelen. Ook de begeleidende ouders waren zeer betrokken bij alles.

Met dank aan Wiecher Akse, die dit project samen met Stichting Ark heeft opgezet in 2003 / 2004 en die sinds 2005 vanuit VITENS dit project ondersteunt bij de uitvoering door IVN Zwolle.

Werkgroep Wilde Plantencursus

Coördinator: Marlène Vaessen

Dit jaar werd voor de 24e keer de Wilde Plantencursus gegeven.

Er waren 24 deelnemers, verdeeld over 2 groepen: 15 beginners, 9 iets gevorderden en gevorderden, samen een grote groep. Er was vaak geadverteerd in de kranten. De meesten kwamen via de website bij ons terecht. De "beginners" stonden onder leiding van Marlène Vaessen, de andere gecombineerde groep bij Brunhilde Reicher. Op de druk bezochte kennismakingsavond op 7 april werden de gidsen aan de deelnemers voorgesteld en werd het een en ander verteld over loepjes, flora's en andere plantenboeken. We hadden deze avond gehouden voor de nieuwe cursisten. We presenteerden o.a. foto's van Marjon Meinders, een cursist van vorig jaar. Het liep weer verkeerd met de beamer. Volgend jaar zeker eerst ter plekke proberen. Na de pauze gingen we aan de hand van levend materiaal allerlei kenmerken bekijken van planten. De cursisten waren in ieder in hun eigen groep druk bezig en leerden elkaar zo al een beetje kennen.

De 6 avondexcursies vonden plaats in het Engelse werk, de Vitenstuin, het Spoolderbos en de uiterwaarden van de IJssel. Het beviel de groep van de gevorderden goed om per avond één thema te behandelen, bv. stinzenplanten, kruisbloemigen, vlinderbloemigen, enz. Iedere avond voor de gevorderden natuurlijk ook de grassen en zeggen. Er werden 4 excursies op de zaterdag georganiseerd. Tussen de 15 en 20 personen waren dan aanwezig, dus veel belangstelling.

- 18 april naar de tuin van Obs de Werkschuit, waar het vol staat met stinzenplanten. Bijzonder om te zien.
- 30 mei naar Roggebotstaete. Jacko Westendorp, een cursist van de Natuurgidsencursus, leidde ons rond op zijn adoptieterrein.
- 20 juni naar de Vreugderijkerwaard, waar Fred Hartog de excursie leidde.

- 22 augustus naar Havelte, een gebied met zoveel bijzondere soorten, dat blijft boeien en verwonderen. Het zag er blauw van de gentianen.

Iedereen kan meedoen met deze excursies, we proberen om de groepen gescheiden te houden waar dat kon. In februari hadden we een winterwandeling georganiseerd in het Engelse Werk. Dit werd mede begeleid door Marijke Horninge en Lisette Schelhaas, als stagiaires van de Natuurgidsencursus. De cursisten waardeerden de excursies als zeer goed. Het thema was gericht op de bomen en planten in de winter, hun overwintering strategieën.

Werkgroep Scharrelkids

Coördinator: Henriette Maan

Werkgroepleden: Heike Tack, Stella Berkhout, Gerda Boonstra

Scharrelkidsnatuurscursussen voor medewerkers van de kinderopvang

In maart en april verzorgde de werkgroep twee natuurscursussen voor medewerkers van de kinderopvang van Travers/Doomijn. In deze cursus leren de cursisten over de onderbouwing van natuuractiviteiten, waarom in de natuur zijn fysiek en psychisch gezond is voor kinderen. Dit hebben ze niet alleen voor zichzelf nodig, maar ook om ouders te overtuigen die bezwaar maken tegen vies worden of bang zijn voor allerlei natuurverschijnselen. Daarnaast worden veel ideeën opgedaan voor natuuractiviteiten en oefenen ze in de praktijk.

Er waren 16 deelnemers bij de cursus voor Kinderdagverblijf en Peuterspeelzaal (opvang 0-4 jarigen). Dat is eigenlijk een te groot aantal voor een dergelijke cursus, maar we wilden niemand teleurstellen en met enig inschikken en hard werken van de docenten, kon er met veel enthousiasme gewerkt worden. Bij de Buitenschoolse Opvang (4-12 jarigen), waren 9 deelnemers en ook hier werden veel ideeën opgedaan, plannen gemaakt en tips uitgewisseld. Na de twee cursusochtenden maakten velen gebruik van de coaching mogelijkheid, waarbij één van de docenten een middag meegaat het veld in met de cursist en een groepje kinderen

Omdat de organisatie van Doomijn een groot gebied beslaat en er heel veel medewerkers zijn, waren er in het najaar weer natuurscursussen gepland, maar deze konden niet doorgaan wegens te weinig deelnemers. Deze cursussen staan nu voor 2016 op het programma

Werkgroep De Oerschool

Coördinator: Gerda Revenberg

Werkgroepleden: Peter Auke Nicolaij, Marianne Vocking, Marga Stoffer, Bertina Heijnsens, Jeroen Mulder en Manon Nijhuis

Deze natuurclub, voor jongeren in de leeftijd van 12 tot 16 jaar die het leven in de 'Oertijd' in de praktijk brengt, is begin 2015 middenin in het eerste seizoen. Elke maand komen wij een zaterdagochtend van 10.00 tot 13.00 uur bij elkaar bij wijkboerderij De Klooienberg om te leren en te ervaren hoe het is om in en met de natuur te leven zonder moderne technieken en moderne voorzieningen. We sluiten elke keer af met een zelfgemaakte lunch. In januari 2015 bestaat de Oerschool uit 11 jongeren en 7 begeleiders. Gerda Revenberg is de initiatiefnemer, de coördinator en inspirator van de Oerschool.

Gladheid en sneeuw beletten ons om de Oerschool in januari door te laten gaan. Het was te gevaarlijk om iedereen de weg op te laten gaan. Maar de kinderen konden zich vast verheugen op de bijeenkomst in februari. Gelukkig vond deze wel doorgang en werd er hard gewerkt aan het maken van blaaspijpen (voor het vuur aanmaken), houten bekken, mooie kettingen van natuurmaterialen, leren buidels en het viltten van wol voor kleding of zitmatje. In maart was, in de stromende regen, de les van Michaël Hylkema in het bouwen van wilgentenen hutten. Een stevige houthakkersoep hield ons die dag op de been.

Bot bewerken was het thema in april. Uit een door Monique meegenomen groot bot - genietend van de zon - werden fraaie sierraden, naalden en gereedschappen gemaakt. Gerda had een grote tarp van tentdoek genaaid die voor het eerst opgezet werd. Vanaf dat moment konden we uit de wind en droog zitten, als dat nodig was. In mei vonden we een ei. Uiteindelijk waren het veel eieren, van de kippen van de Klooienberg. Na het leer bewerken en het katapult

maken, konden we de zelf geraapte eieren eten samen met een heerlijke groentesoep.

Juni was de maand van het Oerkamp. Ter afsluiting van het seizoen zijn we naar de Prehistorische nederzetting in Lelystad geweest en hebben daar overnacht. Kanovaren, zwemmen, slapen op stro, speerwerpen, zittend rond het kampvuur hele spannende verhalen horen en in het donker luisteren en kijken naar de dieren om ons heen. In 2016 willen we weer! Om dit kamp te kunnen bekostigen heeft een deel van de begeleiders geld verdiend met het geven van een workshop bij IVN Hoogeveen.

Seizoen twee begon in september. In dit seizoen zijn we uiteindelijk met 17 jongeren, de Oerschool leeft! Qua begeleiding is Jeroen Mulder ons komen versterken voor een deel van de bijeenkomsten. Monique Sol heeft ons als vaste kracht verlaten. De start was een tijdreis van nu naar prehistorie. Van speuren met een GPS, via een kompas, naar houtskoolpijlen. Ieders 'oernaam' werd gekozen en een pompoensoep werd gemaakt. Een appeltaart bakken zonder oven, dat dat kan, werd bewezen in oktober. Enkelen vervulden hun wens om een keer pony te rijden (met dank aan Marij van De Klooienberg). Ook in het tweede seizoen kwam de vuursteenbewerker Ernest Mols, samen met Monique Sol, ons op enerverende wijze leren hoe een speer met vuursteenpunt of een vuursteen mes te maken.

Heel speciaal was ook het bezoek van Hans Horreus de Haas in december bij ons Midwinterfeest. Hij heeft samen met anderen halverwege de jaren zeventig van de vorige eeuw ergens in een ongerept deel van de nieuwe Flevopolder een steentijdorpje gesticht en kwam ons daarover - aan de hand van een daarover gemaakte film - vertellen. Iedereen was zo onder de indruk, dat we er stil van werden.

Voor 2016 hebben we veel plannen, o.a. potten bakken, sloffen viltten, wilgen knotten, manden vlechten, lepels maken en natuurlijk een Oerkamp. We hebben er zin in.

Werkgroep Vogelzangcursus

Coördinator: Ine Reinders

Werkgroepleden: Krista Esselink, Martje Dijks, Manon Nijhuis, Talja Kamphorst

Gidsen: Cor Kauw, José Eijkelkamp, Marinus van Ommen, Janke Langhout, Sija Reehoorn, Annie van de Wetering, Wietske Prummel, Femmy Mulder, Rinkje Guichelaar, Lody Kragt, Ronald Kuyvenhoven en Martje Dijks.

Reservepool: Henriette Maan, Lodewijk Jan Coté, Dick Los

Aantal Cursisten: 70 personen. Dat zijn er 14 meer dan vorig jaar. De meeste meldingen kwamen binnen via de website en enkele via de folder en het ZNT. Het leeuwendeel van de cursisten komt uit Zwolle (51) en Hattem, maar ook uit de wijde omtrek zoals Dalfsen, Heerde, Meppel, Nieuwleusen, Oudleusen, Wapenveld, Wijhe, Windesheim en Giethmen. Op 12 november kwamen gidsen en werkgroepleden bij elkaar om bij te praten, het afgelopen seizoen te evalueren en plannen te maken voor het komend jaar. In januari werd een workshop gehouden voor vogelzang en natuurgidsen, met als thema, "Digitaal vogelen" verzorgd door Krista Esselink, Manon Nijhuis, Talja Kamphorst en Ine Reinders. De werkgroep kwam vier keer bij elkaar en hield verder per telefoon of e-mail contact.

De zaterdaggroepen liepen van 2 maart t/m 18 mei, de maandaggroepen liepen van 8 maart t/m 23 mei.

Er werden door de diverse groepen uitstapjes gemaakt vanuit het basisgebied het Engelse Werk o.a. naar het Westerveldse bos, waar we de nachtegalen hoorden, Zandhove, Vreugderijkerwaard, enz. ieder gebied met z'n eigen vogelrijkdom. De eindexcursie werd gelopen in het Boetelerveld waar we o.a. de geelgors, gekraagde roodstaart, bonte vliegenvanger en de groene specht hebben gezien. Na de excursie hebben we in De Bagatelle afscheid genomen van Cor Kauw in verband met zijn werk kan hij voorlopig niet meer gidsen. Ook werd er nagepraat met koffie en natuurlijk wat lekkers erbij.

Werkgroep Groendoeners

Coördinator: Maartje Wessels

Werkgroepleden: Carina Boers, Thomas Hiscock, Piet de Jong, Erik Wilbrink, Harry Wendt, Lisette Schelhaas.

De Groendoeners zijn terug! Nadat de Groendoeners helaas moest stoppen bij gebrek aan begeleiders, is er een oproep gedaan tijdens het voorstellen van de verschillende werkgroepen binnen IVN Zwolle aan de nieuwe groep Natuurgidsen in de cursus 2014-2015. Door het goede verhaal van Margreet Dekker besloot een aantal van de nieuwe gidsen de Groendoeners nieuw leven in te blazen. Wel op een wat andere manier dan eerder het geval was. We organiseren nu een aantal zaterdagmiddagen in het jaar voor kinderen van 8 tot 12 jaar, waarbij de kinderen zich elke keer los kunnen aanmelden. Er is dus geen jaarlidmaatschap meer. We hebben nu een aantal succesvolle activiteiten achter de rug, waarbij we op zoek zijn gegaan naar waterbeestjes, grondwater en een waterzuivering hebben gemaakt. In de herfst hebben we onze eigen herfstmonsters gemaakt en hebben we paddenstoelenkwartet gedaan. Dit (school)jaar hebben we een activiteit per seizoen en we hopen op steeds meer kinderen die komen. Naast het promoten van de activiteiten in de folder hebben we een Facebook pagina waarop alle laatste ontwikkelingen en foto's staan: www.facebook.com/groendoeners We gaan met veel plezier de nieuwe activiteiten tegemoet!

Werkgroep Vlinder- en Libellencursus

Coördinator: Dirkje Stoltenborgh

In maart en april van 2015 werden 2 cursusavonden over vlinders gehouden in het kader van een Vlindercursus. Tijdens de eerste twee avonden werd gesproken over vlinders in onze omgeving en hun leefgewoonten. De 14 cursisten luisterden aandachtig en gingen enthousiast aan de slag met de aangeboden spelletjes. In mei en augustus werden 2 excursies gehouden in het Reestdal. Tijdens de eerste excursie was het (nog) veel te koud en zagen wij welgeteld 1 vlinder. Tijdens de 2de excursie hadden wij meer geluk en werden er heel wat verschillende soorten vlinders "gescoord".

Het was een levendige cursus waarbij zowel de docente als de cursisten met plezier op terugkijken.

Werkgroep Natuurgidsencursus

Coördinator: Alfred van der Burgh

Werkgroepleden: Gerda Boonstra, Fred Hartog, Erik de Kruif en Mirjam Smith

Maandagavond 28 september 2015 hebben we 20 diploma's uitgereikt aan 20 nieuwe IVN Natuurgidsen. Na 21 maanden (54 bijeenkomsten op maandag en zaterdag vanaf januari 2014) was er weer een einde gekomen aan een

periode hard werken voor cursisten, mentoren en cursusteam. Op zaterdag 27 juni vond de laatste les plaats, daarna waren alle cursisten aan de beurt om in 5 bijeenkomsten hun eindwerkstuk te presenteren.

Wij hebben in totaal 28x vergaderd. Tijdens de laatste vergadering hebben we (cursusteam) de hele cursus geëvalueerd n.a.v. de evaluaties van de cursisten, ter lering voor een volgende NGC.

Wij als cursusteam, samen met de mentoren, waren bijzonder trots op 'onze' nieuwe aanwas en hopen dat deze nieuwe natuurgidsen snel een goede plek vinden binnen de werkgroepen, bestuur en excursiemogelijkheden om zich verder te ontwikkelen!

Werkgroep: Zwols Natuurtijdschrift

Redactie: Leander Broere, Jeroen Koot, Carin van de Ploeg en Wietske Prummel

Het Zwols Natuurtijdschrift (ZNT) is de gezamenlijke uitgave van KNNV-Zwolle en IVN-Zwolle e.o. Evenals in 2014, werden in 2015, twee nummers uitgebracht, beide geheel in kleur. Nummer 1 omvat 52 pagina's, nummer 2 36 pagina's (beide inclusief omslag). De omslag van jaargang 22 had grasgroen als steunkleur.

Op de voorplaat van nummer 1 staat het toegangshek tot het gedeelte van de Emmertochtsloot waar de verschillende werkgroepen in 2014 inventarisaties uitvoerden, waarover zij in dit nummer berichtten. Nummer 2 wordt gesierd door een foto van een groene kikker. Ook deze foto heeft te maken met de Emmertochtsloot: de resultaten van het onderzoek naar de amfibieën in dit terrein zijn in nummer 2 gepubliceerd. De omslagfoto van nummer 1 was gemaakt door Elja van Dongen, die van nummer 2 door Evert Ruiter. De oplage van beide nummers bedroeg ruim 700 exemplaren.

De redactie bestond in 2015 uit Wietske Prummel, Carin van de Ploeg, Jeroen Koot en Leander Broere. Wietske en Carin redigeerden de teksten en tabellen, Jeroen bewerkte de foto's, en Leander verzorgde de lay-out. Nummer 1 verscheen in juli, nummer 2 in november 2015. Beide nummers werden gedrukt bij het vertrouwde 'Veldman Print & Sign' in IJsselmuiden. Vanaf januari 2016 komt Gaby Milder de redactie versterken. We zijn daar erg blij mee. Het ZNT werd gevuld met onderzoeksverslagen (vooral over de Emmertochtsloot en de Vreugderijkerwaard), natuurervaringen en bijzondere waarnemingen (bv. over de 40e libellensoort van Westerveld, en een in de stad geslagen Turkse tortel), verslagen van de cursussen van IVN en KNNV (wilde bijencursus, natuurgidsencursus, Vechterweerd veldlessen, de oerschool), recensies, interviews en tekeningen (in nummer 1 door Willemien van Ittersum, in nummer 2 door Evert Ruiter).

Er was steeds voldoende en interessante kopij over de natuur in en rondom Zwolle. De meeste auteurs leveren zelf mooie foto's. Als de auteurs die er niet bij kunnen leveren, kan de redactie bij een flink aantal fotografen terecht voor prachtige foto's (zie de voorplaat van nummer 2). Alle auteurs, fotografen en de tekenaars worden hartelijk bedankt voor hun bijdragen. Het ZNT kan alleen bestaan dankzij de vele schrijvers, tekenaars en fotografen onder onze leden, en daarbuiten.

Het meeste contact tussen de redactieleden vond plaats via e-mail. Voor het eerste nummer kwam de redactie tweemaal bijeen, voor het tweede nummer eenmaal. Wij hebben met veel plezier het ZNT 2015 verzorgd.

Nieuwe redactieleden zijn nog steeds welkom. We willen zoals steeds graag uw kopij ontvangen in onze mailbox zntredactie@live.nl. Teksten graag zonder opmaak inzenden; de afbeeldingen los in voldoende resolutie insturen; afbeeldingsonderschriften opnemen in de tekst en vermelden wie de afbeelding heeft gemaakt.

Werkgroep Gezinsexcursies

Coördinator: Annet van der Wal

Werkgroepleden: Marjan Reus, Joyce Schreuder, Jaap van Driezum

Elke excursie heeft een thema waar de activiteiten op zijn afgestemd. Iedere activiteit is een post en deelnemende kinderen lopen langs en mogen zelf kiezen welke activiteit ze willen doen. We vragen € 2,00 per deelnemend kind om zo de kosten te dekken. Deze formule blijkt nog steeds goed te werken.

Daarnaast werken 20 enthousiaste vrijwilligers mee met het begeleiden van de activiteiten op de dag zelf. En dat is belangrijk omdat deze manier van organiseren veel begeleiding vraagt en dus niet zonder deze vrijwilligers kan! We willen dan ook iedereen die mee heeft gewerkt het afgelopen jaar, bedanken voor hun inzet! In 2015 heeft de werkgroep twee activiteiten georganiseerd. "Het Sprookjesbos" op 31 mei voor kinderen van 3 tot en met 6 jaar en op 5 september "Champignon & co" voor kinderen van 6 tot en met 12 jaar allebei in Doepark Nooterhof. Het eerste thema, **"het Sprookjesbos"** was een inspirerend thema. We hadden als werkgroep zoveel ideeën dat we wel 2 excursies hadden kunnen vullen. Het thema zullen we daarom zeker nog een keer gebruiken.

De activiteiten waren zoveel mogelijk gekoppeld aan een sprookje. Zo konden kinderen bij de bijenkoningin naar een verhaal luisteren en een kabouterbeschuitje met honing proeven; bij de bloemenfee een kroon maken met verf van bloemen; ontdekken wat roodkapje in haar mandje meenam naar om; op bezoek gaan bij de kikkerkoning en zijn vriendjes; een voelroute lopen bij Hans en Grietjes en priklimonade maken bij de heks.

Er zijn veel kinderen met hun (groot) ouders geweest.

De tweede activiteit was: **"Champignon & co"**, een levend ganzenbord met als thema "paddenstoelen". Tijdens het spelen van het spel krijgen kinderen op een speelse manier allerlei informatie over paddenstoelen. Zo kon het gebeuren dat je 2 plaatsen terug moest omdat de beschimmelde appelmoes in de koelkast opgeruimd moest worden. Terwijl je bij een ander nummer een stukje brood mocht pakken omdat er in brood gist zit en gist ook een schimmel is. Verder konden kinderen meedoen aan verschillende activiteiten zoals sporen bekijken onder een microscoop, schrijven met een veer en inkt van de inktzwam, paddenstoelen proeven en was er een paddenstoelen expert aanwezig om alle vragen van de deelnemers te beantwoorden. In het spel was ook een quiz verwerkt. Een antwoord op een vraag leverde een letter op en met deze letters moest een woord worden gevormd. Onder de deelnemers met het goede antwoord werd een spiegelkje met zoekkaart of een informatief boekje over paddenstoelen verloot.

Er hebben 29 kinderen met hun (groot) ouders meegedaan.

Alle kinderactiviteiten die door IVN Zwolle in 2016 zullen worden georganiseerd komen onder de noemer "Scharrelkids" te staan. Scharrelkids is een landelijke campagne van het IVN om kinderen(en hun ouders) de natuur te laten beleven en ontdekken.

Zo is er voor de activiteiten een indeling gemaakt op leeftijd om meer overzicht te geven voor het publiek. De werkgroep gezinsexcursies zal daarom alleen activiteiten organiseren voor kinderen van 4 tot en met 8 jaar. Al sluiten wij ons als werkgroep natuurlijk niet af voor samenwerking.

Werkgroep Paddenstoelen

Coördinator: Tineke Burghard

De paddenstoelenwerkgroep blikt terug op een goed jaar. Er stonden in totaal 28 inventarisaties op het programma, slechts één daarvan moest worden afgelast vanwege te grote droogte. Vanaf half februari t/m begin juni bezochten we 9 gebieden, we beten het spits af in het Algemene Veen in Hattem. We vonden er onder andere de jeneverbeskorstzwam, een soort van de Rode Lijst, categorie Bedreigd. Verder inventariseerden we de Wythmenerplas waar we behalve de rode kelkzwam nu ook de krulhaarkelkzwam konden noteren. Daarnaast nog het Westerveldse bos, IJsselvliedt, Tichelgaten, Windesheim, Molecaten, Engelse Werk en het Kloosterbos. De tweede helft van het jaar wilden we beginnen met een NMV excursie op 25 juli naar het Reestdal, maar deze werd afgezegd omdat het te droog was. Daar bleek later in het seizoen gelukkig wel verandering in te komen. De vele regenval deed de paddenstoelen merkbaar goed. In totaal 19 keer waren we op pad, te weten het Westerveldse bos, Lanen van Zwolle, Windesheim, Zalkerbos, Boschwijk- Zalné, Zwolse bos, Zandhove, Staphorsterbos (we noteerden de bloedplaatgordijnzwam, Rode Lijst Bedreigd) eendenkooi Haasjes bij Genne, Olde Maten (met o.a. veenmosklokjes en broos vuurzwammetje resp. Rode Lijst Kwetsbaar en Bedreigd), Zoogenbrink bij Olst, de Leemcule, de Colckhof, Veerslootlanden (hier vonden we de prachtige adonismycena Rode Lijst Kwetsbaar), het Arriër Koeland met meer dan 10 soorten wasplaten, Algemene Veen Hattem, IJsselvliedt, Helmhorst en tot slot het Engelse Werk. Naast het veldwerk werd er door een aantal leden thuis nog behoorlijk wat determinatiewerk verricht met behulp van een microscoop en binoculair. Alle gevonden soorten per gebied werden gemeld aan de Nederlandse Mycologische Vereniging. De werkgroep telt nu 23 leden, 3 nieuwe leden sloten zich het afgelopen jaar bij ons aan.

Evert Ruiter heeft een interessante presentatie gehouden over paddenstoelen van de veenmosrietlanden op de jaarlijkse Overijsselse Zwamdag, 28 maart te Nijverdal.

Peter de Kraker, Henry van Houten en Fried van Gool volgden de cursus microscopie voor beginners op 14 november te Hardenberg, georganiseerd door de Nederlandse Mycologische Vereniging.

De werkgroep was ook vertegenwoordigd bij de IVN gezinsactiviteit Champignon & Co op zondag 24 september in het Doepark Nooterhof en hielp mee met het voorbereiden van de IVN publieksexcursie zondag 4 oktober, gehouden in het Engelse Werk. In het kader van de IVN natuurgidsencursus deden er drie cursisten stage bij de paddenstoelenwerkgroep. Plannen voor 2016: Op verzoek van Natuurmonumenten inventariseren van de Colckhof en enkele eendenkooien in De Wieden.

Werkgroep Stands en verkoop

Coördinator: Fenna Westers

We deden mee aan het Voor- en Nazomerfeest van de Milieuraad en aan de vier Streekmarkten van Landstede in Doepark Nooterhof. Verder stonden we op de Groen Doe Dag in Hattem en het jaarlijkse feest van de Schellerdriehoek. Ook namen we met de stand deel aan de open dag van het nieuwe waterwingebouw van Vitens bij Vechterweerd.

In Hattem en bij de Vechterweerd werden er ook kinderactiviteiten door IVN Zwolle gedaan. Vooral bij de Vechterweerd was het heel erg druk.

Helaas is het Infopunt in het Doepark Nooterhof, waar we een beperkt sortiment aanboden, gesloten. Onze folders liggen in de VVV-punten bij Waanders in de Broeren en het Stedelijk Museum (beide toeristisch infopunt), ook liggen ze bij de Centrale bibliotheek (voorlopig in het stadhuis gehuisvest). De nieuwe folder voor 2016 ligt voor het eerst ook in het infopunt van het Zwolse Balletjeshuis aan het Grote Kerkplein.

De inkoop gaat grotendeels via de KNNV-uitgeverij. Totaal is er het afgelopen jaar bij de diverse activiteiten voor ruim **€ 600** verkocht. Aan de stands en verkoop werkten mee: Gerda Boonstra, Greet Meima en Annet van der Wal.